

KONFERENCA O PRISTOPU
K EVROPSKI UNIJI
– ALBANIJA –

Bruselj, 11. april 2025
(OR. en)

AD 4/25

LIMITE

CONF-ALB 4

PRISTOPNI DOKUMENT

Zadeva: SKUPNO STALIŠČE EVROPSKE UNIJE
– Sklop 2: Notranji trg

SKUPNO STALIŠČE EVROPSKE UNIJE

(na podlagi pogajalskega stališča Albanije AD 1/25 CONF-ALB 1)

Pogajalski sklop: 2

Notranji trg

S poglavji 1 – Prosti pretok blaga, 2 – Prosto gibanje delavcev, 3 – Pravica do ustanavljanja in svoboda opravljanja storitev, 4 – Prosti pretok kapitala, 6 – Pravo družb, 7 – Pravo intelektualne lastnine, 8 – Politika konkurence, 9 – Finančne storitve ter 28 – Varstvo potrošnikov in zdravja

To stališče Evropske unije temelji na njenem splošnem stališču za pristopno konferenco z Albanijo (AD 5/22 CONF-ALB 2) in zanj veljajo pogajalska načela, ki jih je ta pristopna konferenca potrdila, kar zlasti pomeni, da:

- kakršno koli mnenje, ki ga o določenem poglavju pogajanj izrazita Albanija ali EU, v ničemer ne vpliva na stališče, ki ga lahko zavzameta o drugih poglavjih;
- se dogovori, doseženi med pogajanjmi o posameznih poglavjih, tudi delni, ne morejo šteti kot dokončni, dokler ni dosežen splošni dogovor o vseh poglavjih;

za to stališče veljajo tudi zahteve iz točk 2, 3, 5, 10, 14, 16, 23, 26, 31, 38, 39, 45, 46, 47 in 48 pogajalskega okvira.

EU spodbuja Albanijo, naj nadaljuje proces usklajevanja s pravnim redom EU ter ta pravni red dejansko izvaja in uveljavlja. Prav tako naj že pred pristopom na splošno oblikuje politike in instrumente, ki bodo čim bližji politikam in instrumentom EU.

EU ugotavlja, da Albanija v svojem stališču AD 1/25 CONF-ALB 1 sprejema pravni red EU iz sklopa 2, veljaven na dan 28. februarja 2025, ter izjavlja, da bo do datuma pristopa k Evropski uniji pripravljena za njegovo izvajanje, razen za tista področja, za katera je zahtevala prehodno obdobje, v poglavjih 4, 9 in 28.

EU v skupnem odgovoru na zahteve Albanije po prehodnih obdobjih in odstopanjih opozarja na svoje splošno pogajalsko izhodišče, po katerem so prehodni ukrepi izjeme in so omejeni časovno in po obsegu, spremlja pa jih načrt z natančno določenimi fazami za uporabo pravnega reda EU. Ti ukrepi ne smejo spreminjati pravil ali politik EU, motiti njihovega pravnega delovanja ali povzročiti večjega izkrivljanja konkurence.

1. Poglavje 1 – Prosti pretok blaga

EU poudarja, da se mora Albanija v zvezi s **splošnimi načeli** prostega pretoka blaga uskladiti z zahtevami iz členov 34–36 PDEU in ustrezno sodno prakso Sodišča Evropske unije ter zagotoviti, da bo pred pristopom obravnavala tako harmonizirana kot neharmonizirana področja. Opozarja, da mora Albanija dokončati uvedbo klavzul o vzajemnem priznavanju. Albanijo poziva, naj določi kontaktno točko za tehnične predpise in zagotovi zadostne zmogljivosti v ustreznih institucijah.

EU ugotavlja, da je Albanija usklajena s pravnim redom EU v zvezi s **horizontalnimi ukrepi** na področju standardizacije in akreditacije ter da mora še zagotoviti popolno uskladitev. Pozdravlja že ustanovljene organe za standardizacijo in akreditacijo v Albaniji. Albanijo poziva, naj še naprej obravnava vprašanja neskladnosti in priporočila CEN/CENELEC. Seznanjena je tudi s tem, da je Albanija delno uskladila nacionalno zakonodajo s pravnim redom EU na področju ugotavljanja skladnosti, meroslovja, nadzora trga, obveščanja in odgovornosti za proizvode. Prav tako ugotavlja, da mora Albanija znatno okrepiti človeške in finančne vire v zvezi z nadzorom trga. Poudarja, da mora Albanija razširiti pristojnosti za nadzor trga na vse potrebne sektorje, vključno s kemikalijami, plinskimi napravami, enostavnimi tlačnimi posodami, aerosoli in pirotehničnimi izdelki. Ugotavlja še, da Albanija nima lastne oznake skladnosti. Pozdravlja tudi dejstvo, da albanska nacionalna zakonodaja že dovoljuje uporabo oznake CE za blago, dano na trg v Albaniji v sektorjih, v katerih je oznaka CE predvidena v pravnem redu EU.

EU v zvezi z „**novim in globalnim pristopom**“ ugotavlja, da je Albanija dosegla določeno raven usklajenosti zakonodaje s pravnim redom EU na področju elektromagnetne združljivosti (EMC), nizkonapetostne opreme (LVD), radijske opreme (RED), eksplozivov za civilno uporabo in pirotehničnih izdelkov ter da mora zagotoviti popolno uskladitev. Seznanjena je z delno uskladitvijo Albanije s pravnim redom EU o igračah, strojih, emisijah hrupa opreme, ki se uporablja na prostem (OND), dvigalih, osebni zaščitni opremi (PPE), enostavnih tlačnih posodah (SPVD), gradbenih proizvodih, merilnih enotah (MID), neavtomatskih tehnicah (NAWI), pirotehničnih izdelkih, predpakiranih izdelkih in steklenicah, ki se uporabljajo kot merilne posode, ter ugotavlja, da mora zagotoviti popolno uskladitev. Opozarja, da mora Albanija uskladiti svojo zakonodajo o opremi in zaščitnih sistemih, namenjenih za uporabo v potencialno eksplozivnih atmosferah (ATEX), okoljsko primerni zasnovi, plinskih napravah, tlačni opremi, žičnicah ter plovilih za rekreacijo. Poudarja, da mora Albanija uvesti zadostne upravne in izvedbene zmogljivosti za izpolnjevanje obveznosti iz pravnega reda EU v okviru „novega in globalnega pristopa“. Poudarja tudi, da je treba zagotoviti zadostne ravni nadzora trga in ugotavljanja skladnosti.

EU v zvezi s **pravnim redom EU na področju zakonodaje o proizvodih iz „starega pristopa“** ugotavlja, da je Albanija dosegla določeno raven usklajenosti zakonodaje s pravnim redom EU na področju razvrščanja, označevanja in pakiranja (CLP) ter da mora zagotoviti popolno uskladitev. Seznanjena je z delno uskladitvijo Albanije s pravnim redom EU na področju uredbe REACH, detergentov in aerosolnih razpršilnikov ter jo spodbuja, naj zagotovi popolno uskladitev. Seznanjena je tudi z nizko stopnjo usklajenosti zakonodaje Albanije s pravnim redom EU na področju predhodnih sestavin za prepovedane droge in poudarja, da mora Albanija svojo zakonodajo uskladiti s tem pravnim redom EU, pa tudi s pravnim redom EU na področju motornih vozil, traktorjev (kmetijskih, gozdarskih), dvokolesnih in trokolesnih vozil, emisij iz necestne mobilne mehanizacije ter dobre laboratorijske prakse (GLP). Prav tako poudarja, da mora Albanija zagotoviti zadostne upravne zmogljivosti na vseh ustreznih ministrstvih in drugih pristojnih organih z visokimi ravnmi integritete.

Nadalje poudarja, da mora Albanija zagotoviti zadostne človeške in finančne vire za zadosten nadzor trga v vseh zadevnih sektorjih. Albanijo poziva, naj zagotovi, da bo na voljo ustrezno zagotavljanje pravilne kakovosti goriv, ko bo dosežena popolna uskladitev s pravnim redom EU o emisijah iz vozil in necestne mobilne mehanizacije. Albanijo tudi poziva, naj preuči, ali so potrebne spremembe cest in prometne „opreme“, da se zagotovi pravilno delovanje sistemov vozil, urejenih v skladu s pravnim redom EU.

EU v zvezi s **postopkovnimi ukrepi** pozdravlja dejstvo, da je Albanija dosegla visoko stopnjo usklajenosti zakonodaje s pravnim redom EU na področju kristalnega stekla, obutve in kulturnih dobrin, ki so bile protipravno odstranjene z ozemlja države članice EU, ter ugotavlja, da mora zagotoviti popolno uskladitev. Seznanjena je z delno uskladitvijo Albanije s pravnim redom EU v zvezi s preglednostjo določanja cen in povračil za zdravila, označevanjem tekstilnih izdelkov, strelnim orožjem in prenosom obrambnih proizvodov ter ugotavlja, da mora tudi na teh področjih zagotoviti popolno uskladitev. Albanijo poziva, naj izboljša ravni človeških in finančnih virov, da bi zagotovila zadostne ravni nadzora trga. Poziva jo tudi, naj vzpostavi potrebne registre za izvoz in uvoz kulturnih dobrin ter trgovino z njimi.

EU Albanijo poziva, naj ukrepe za **boj proti korupciji** razširi na vse institucije, ki se ukvarjajo s prostim pretokom blaga.

2. Poglavje 2 – Prosto gibanje delavcev

EU pozdravlja delno uskladitev Albanije s pravnim redom EU na področju **splošnih načel dostopa do trga dela**, zlasti glede prostega gibanja delavcev v zvezi s pravico do vstopa, prebivanja in dela. Albanijo poziva, naj do pristopa zagotovi, da bodo lahko državljani EU brez omejitev dostopali do njenega trga dela. Ugotavlja, da mora Albanija tudi zagotoviti, da bodo do pristopa omejitve dostopa do javnega sektorja veljale le za delovna mesta, ki so neposredno povezana s posebnimi dejavnostmi, ki vključujejo izvajanje javnih pooblastil in odgovornost za varovanje splošnih interesov države. Opozarja tudi, da mora Albanija imenovati institucijo, odgovorno za podporo mobilnim delavcem EU, in zagotoviti ustrezne pravice družinskim članom državljanov EU, ne glede na to, ali so državljani EU ali državljani tretjih držav. Albanijo tudi poziva, naj do pristopa zagotovi, da bodo omejitve dostopa do javnega sektorja v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije.

EU meni, da bodo potrebni **prehodni ukrepi**, ki bodo sedanjim državam članicam omogočili uporabo ukrepov, ki omejujejo dostop delavcev iz Albanije do njihovih trgov dela, pa tudi v zvezi s svobodo opravljanja storitev, ki vključuje začasno gibanje delavcev. V skladu s pravnim redom EU so zaščitene pravice državljanov države pristopnice, ki že zakonito prebivajo in so zaposleni v drugi državi članici. Albanski državljani in njihovi družinski člani pri uveljavljanju pravic, ki jim jih daje pravni red EU, niso obravnavani manj ugodno kot državljani tretjih držav. EU bo to vprašanje ponovno obravnavala v poznejši fazi pogajanj. Komisija bo pripravila oceno učinka.

EU pozdravlja delno uskladitev Albanije s pravnim redom EU na področju **dodatnih pokojnin**. Ugotavlja, da je Albanija delno usklajena s pravnim redom EU na področju dodatnih pokojnin. Albanijo poziva, naj se v celoti uskladi s pravnim redom EU, zlasti kar zadeva pokojninske načrte poklicnega zavarovanja.

EU pozdravlja dobro pripravljenost Albanije v zvezi z **mrežo EURES**. Albanijo poziva, naj zagotovi ustrezno povezavo zasebnih agencij za zaposlovanje s sistemom in vzpostavi nacionalni urad za usklajevanje.

EU pozdravlja dejstvo, da je Albanija delno usklajena s pravnim redom EU o ustanovitvi **Evropskega organa za delo**. Albanijo poziva, naj načrtuje krepitev zmogljivosti tako na področju informacijske tehnologije kot človeških zmogljivosti. Poziva jo tudi, naj se še naprej bori proti neprijavljenemu delu.

EU pozdravlja delno uskladitev Albanije s pravnim redom EU na področju **koordinacije sistemov socialne varnosti**. Ugotavlja, da ima Albanija bogate izkušnje z osnovnimi mehanizmi, povezanimi s koordinacijo sistemov socialne varnosti. Albanijo poziva, naj razvije zadostne upravne zmogljivosti ter poskrbi za poglobljeno znanje in nadaljnjo digitalizacijo za uporabo pravnega reda EU na tem področju. Spodbuja tudi nadaljnji razvoj na področju koordinacije sistemov socialne varnosti, vključno s sporazumi o socialni varnosti z državami članicami EU.

EU z zadovoljstvom ugotavlja, da je Albanija uvedla posebne ukrepe za boj proti korupciji na področju prostega gibanja delavcev.

3. Poglavje 3 – Pravica do ustanavljanja in svoboda opravljanja storitev

EU pozdravlja delno uskladitev Albanije s pravnim redom EU na področju **vzajemnega priznavanja poklicnih kvalifikacij**. Opozarja, da mora Albanija dokončati uskladitev svoje zakonodaje s pravnim redom EU na področju priznavanja poklicnih kvalifikacij, zlasti z direktivo o poklicnih kvalifikacijah ⁽¹⁾ in direktivama o odvetnikih ⁽²⁾. Poudarja, da mora Albanija odpraviti vse preostale zahteve glede državljanstva za dostop do poklica. Poudarja tudi, da mora Albanija uskladiti študijske programe, v okviru katerih se v Albaniji pridobivajo kvalifikacije za regulirane (sektorske) poklice, z minimalnimi zahtevami glede usposabljanja iz pravnega reda EU⁽³⁾. Albanijo poziva, naj poveča svoje upravne zmogljivosti za upravljanje tega področja.

EU pozdravlja delno uskladitev Albanije s pravnim redom EU na področju **pravice do ustanavljanja in svobode opravljanja storitev**. Albanijo poziva, naj dokončno opredeli vse mogoče ovire za ponudnike storitev in jih odpravi. Poudarja, da mora Albanija dokončati uskladitev svojega pravnega okvira s pravnim redom EU na področju storitev ⁽⁴⁾, da bi odpravila vse ovire za dostop.

EU pozdravlja uskladitev Albanije s pravnim redom EU na področju **poštnih storitev**, kar zadeva pravni red v zvezi s poštnimi storitvami ⁽⁵⁾ in storitvami čezmejne dostave paketov ⁽⁶⁾. Albanijo poziva, naj zagotovi skladnost s poštnimi pravili EU in zagotavljanjem univerzalne storitve ter še naprej spremlja razvoj poštnega trga.

EU z zadovoljstvom ugotavlja, da je Albanija uvedla posebne ukrepe za **boj proti korupciji** na področju pravice do ustanavljanja in svobode opravljanja storitev.

⁽¹⁾ Direktiva 2005/36/ES.

⁽²⁾ Direktiva 98/5/ES in Direktiva Sveta 77/249/EGS.

⁽³⁾ Direktiva 2005/36/ES, kakor je bila spremenjena.

⁽⁴⁾ Direktiva 2006/123/ES.

⁽⁵⁾ Direktiva 2008/6/ES.

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2018/644.

4. Poglavje 4 – Prosti pretok kapitala

EU ugotavlja, da je Albanija delno usklajena s pravnim redom EU na področju **prostega pretoka kapitala**. Poudarja tudi, da je Albanija tista, ki mora zagotoviti, da bodo ob pristopu vse bilateralne investicijske pogodbe med Albanijo in tretjimi državami skladne s pravnim redom EU. Poudarja, da mora Albanija po pristopu prekiniti bilateralne investicijske pogodbe z državami članicami EU, vključno s pravnimi učinki klavzul o omejitvi veljavnosti. Albanijo poziva, naj zagotovi zadostne upravne zmogljivosti in usklajevanje za izvajanje pravnega reda EU na področju prostega pretoka kapitala.

EU poudarja, da mora Albanija odpraviti vse obstoječe diskriminatorne pogoje za državljane držav članic EU, ki nameravajo kupiti kmetijska zemljišča v Albaniji, v primerjavi s pogoji za albanske državljane. Poudarja, da te omejitve niso v skladu s pravnim redom EU in niso združljive s stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom (SPS), v katerem je določeno, da Albanija pri pridobitvi nepremičnin na svojem ozemlju zagotovi enako obravnavo državljanov držav članic Evropske unije v primerjavi s svojimi državljani.

EU je seznanjena z zahtevo Albanije za obdobje sedmih let od dneva pristopa k EU ali do 31. decembra 2037 z zaščitno klavzulo o triletnem podaljšanju, v katerem bi ohranila obstoječe omejitve za pridobitev kmetijskih zemljišč, vključno z gozdovi, za pravne in fizične osebe iz EU/EGP ter tretjih držav.

EU je seznanjena z informacijami, ki jih je predložila v podporo svoji zahtevi. Kljub temu meni, da bo EU potrebovala natančnejše informacije, preden bo lahko sprejela stališče glede te zahteve. Albanijo poziva, naj zagotovi več informacij, zlasti glede:

- a. stanja in načrtovanih ukrepov za izboljšanje pravne varnosti v zvezi z lastniško strukturo kmetijskih zemljišč. To vključuje harmonizacijo zemljiške knjige in katastrskih podatkov v skladu z vmesnimi merili iz sklopa 1 ter načrtovane faze za poravnavo trenutno nerešenih lastniških pravic;
- b. velikosti in porazdelitve kmetijskih gospodarstev;
- c. sedanje lastniške strukture kmetijskih zemljišč, pri čemer je treba poudariti, ali so v lasti ali najemu tujcev;
- d. načrtov za privatizacijo kmetijskih zemljišč v državni lasti;
- e. veljavnih in načrtovanih omejitev po pristopu pri pridobitvi zemljišč za državljane EGP in tretjih držav.

EU ugotavlja, da je Albanija delno usklajena z delom pravnega reda EU na področju **plačilnih storitev**. Prav tako ugotavlja, da se mora Albanija še naprej usklajevati z regulativnim okvirom EU za plačevanje. Poudarja, da mora Albanija dokončati uskladitev s pravnim redom EU na področju plačilnih storitev ⁽⁷⁾ in elektronskega denarja ⁽⁸⁾. Opozarja, da se mora Albanija uskladiti s pravnim redom EU na področju čezmejnih plačil in medbančnih provizij.

EU ugotavlja, da je Albanija delno usklajena s pravnim redom EU na področju **preprečevanja pranja denarja** ⁽⁹⁾. Poudarja, da se mora Albanija še naprej usklajevati z regulativnim okvirom EU za preprečevanje pranja denarja, vključno s prenosom sredstev ⁽¹⁰⁾. Seznanjena je tudi z neenakomernimi rezultati Albanije na področju pranja denarja. Opozarja, da se mora Albanija na tem področju popolnoma uskladiti s pravnim redom EU. Poudarja, da mora Albanija dokazati dobre rezultate v boju proti pranju denarja in financiranju terorizma.

⁽⁷⁾ Direktiva (EU) 2015/2366.

⁽⁸⁾ Direktiva 2009/110/ES.

⁽⁹⁾ Direktiva (EU) 2015/849.

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) 2023/1113.

EU ugotavlja, da je Albanija v zvezi z **bojem proti korupciji na področju prostega pretoka kapitala** vzpostavila vrsto posebnih protikorupcijskih ukrepov.

5. Poglavje 6 – Pravo družb

EU pozdravlja široko usklajenost Albanije s pravnim redom EU na področju **prava družb in upravljanja podjetij**. Seznanjena je z visoko stopnjo usklajenosti Albanije z zahtevami po razkritju za podjetja ter uporabo digitalnih orodij in postopkov, obenem pa Albanijo poziva, naj se uskladi z določbami pravnega reda EU o strukturiranih/strojno berljivih podatkih, da bi se sčasoma lahko povezala s sistemom povezovanja poslovnih registrov EU (BRIS). Poudarja, da se mora Albanija dokončno uskladiti s pravnim redom EU o ustanavljanju podjetij in kapitalskih zahtevah, domačih združitvah in delitvah ter čezmejnih združitvah, delitvah in preoblikovanjih, vključno z določbami o zaščiti delavcev, družbenikov in upnikov. Seznanjena je tudi z visoko stopnjo usklajenosti Albanije s pravicami delničarjev družb, ki kotirajo na borzi ⁽¹¹⁾. Poudarja, da se mora Albanija uskladiti z direktivo o spremembi direktive glede spodbujanja dolgoročnega sodelovanja delničarjev ⁽¹²⁾, vključno z ustreznimi izvedbenimi pravili. Nadalje ugotavlja, da mora Albanija uvesti določbe za uskladitev s priporočili Komisije o neodvisnih direktorjih in upravnih odborih ter na področju kakovosti poročanja o upravljanju podjetij. Albanijo tudi poziva, naj se uskladi s statutom evropske družbe ali Evropskega gospodarskega interesnega združenja (EGIZ). Nadalje ugotavlja, da se mora Albanija uskladiti z direktivo o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti ⁽¹³⁾.

Albanija je usklajena s pravnim redom EU o družbah z omejeno odgovornostjo z enim družbenikom. EU opozarja, da se mora Albanija popolnoma uskladiti s pravnim redom EU glede ponudb za prevzem.

⁽¹¹⁾ Direktiva 2007/36/ES.

⁽¹²⁾ Direktiva (EU) 2017/828.

⁽¹³⁾ Direktiva (EU) 2024/1760.

EU ugotavlja, da je Albanija na področju **poročanja podjetij** dosegla visoko raven usklajenosti s pravnim redom EU v zvezi z obvezno revizijo. Albanijo poziva, naj še naprej krepi zmogljivosti javnega organa za nadzor revizij, kar zadeva osebe in financiranje, pa tudi zmogljivosti strokovne zbornice, da bi zagotovili, da zagotavljanje kakovosti, preiskave in sankcije v zvezi z obveznimi revizijami, zlasti za subjekte javnega interesa, izvaja pristojni organ, odgovoren za nadzor revizij. Poudarja, da se mora Albanija še bolj uskladiti s pravnim redom EU na področju računovodskih zahtev in zahtev glede preglednosti za podjetja, ki kotirajo na borzi, poročanja po državah⁽¹⁴⁾ in poročanja podjetij o trajnostnosti⁽¹⁵⁾ ter meril velikosti⁽¹⁶⁾. Poudarja tudi, da mora Albanija svoj zakonodajni okvir za kapitalske trge uskladiti z zahtevami glede poročanja⁽¹⁷⁾.

EU poziva Albanijo, naj si prizadeva za boljše upravljanje v zasebnem sektorju ter spodbuja integriteto, preglednost in **boj proti korupciji na področju prava družb**.

6. Poglavlje 7 – Pravo intelektualne lastnine

EU pozdravlja visoko stopnjo usklajenosti Albanije s pravnim redom EU na področju prava intelektualne lastnine. Z zadovoljstvom ugotavlja tudi, da ima Albanija vzpostavljene osnovne upravne strukture za upravljanje in uveljavljanje pravic intelektualne lastnine. Albanijo poziva, naj zagotovi dobro delovanje in zadostne zmogljivosti upravnih struktur, ki se ukvarjajo s pravicami intelektualne lastnine in njihovim uveljavljanjem.

⁽¹⁴⁾ Direktiva 2016/881/EU.

⁽¹⁵⁾ Direktiva (EU) 2022/2464.

⁽¹⁶⁾ Direktiva (EU) 2023/2775.

⁽¹⁷⁾ Direktiva 2013/50/EU.

EU pozdravlja visoko stopnjo usklajenosti Albanije s pravnim redom EU na področju **avtorske in sorodnih pravic**. Opozarja, da se mora Albanija popolnoma uskladiti s pravnim redom EU na področju pravic intelektualne lastnine, zlasti v zvezi z avtorsko in sorodnimi pravicami. Albanijo poziva, naj še izboljša institucionalno sodelovanje in učinkovito izvajanje zakonodaje. Ugotavlja tudi, da je Albanija delno usklajena s pravnim redom EU o harmonizaciji nekaterih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi, o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic, o podatkovnih zbirkah, o trajanju varstva, o slednih pravicah, o pravici dajanja v najem in pravici javnega posojanja, o osirotelih delih ter o polprevodnikih. Albanijo tudi poziva, naj spoštuje Marakeško pogodbo. Poudarja, da se mora Albanija uskladiti s pravnim redom EU na področju avtorske in sorodnih pravic na enotnem digitalnem trgu, pravili, ki se uporabljajo za določene spletne prenose radiodifuznih organizacij in retransmisije televizijskih ter radijskih programov (SatCab II), ter pravili o čezmejni prenosljivosti spletnih vsebin.

EU z zadovoljstvom ugotavlja, da je Albanija dosegla visoko stopnjo usklajenosti s pravnim redom EU na področju **pravic industrijske lastnine**. Albanijo poziva, naj dodatno okrepi institucionalno sodelovanje in usposabljanje. Ugotavlja tudi, da je Albanija na področju dodatnih varstvenih certifikatov (SPC) v celoti usklajena s pravnim redom EU na področju fitofarmaceutskih sredstev in delno usklajena na področju zdravil. Ugotavlja, da je Albanija dosegla visoko stopnjo usklajenosti s pravnim redom EU na področju biotehnoloških izumov. Albanijo poziva, naj se še bolj uskladi na področju prisilnega licenciranja patentov in na področju poslovnih skrivnosti.

EU Albanijo poziva tudi, naj dokonča uskladitev zakonodaje s pravnim redom EU o dodatnih varstvenih certifikatih za zdravila. Poudarja, da predvidene spremembe med drugim določajo, da se od datuma pristopa Albanije šteje, da je datum izdaje prvega dovoljenja za dajanje zdravila ali fitofarmaceutskega sredstva v promet datum izdaje takega dovoljenja v prvi državi članici EU. Opozarja, da je v skladu s pravnim redom EU zadevni datum datum izdaje takega dovoljenja v EU/Evropskem gospodarskem prostoru (EGP). Poudarja tudi, kako pomembno je, da so proizvodi, ki so na dan pristopa Albanije zaščiteni z veljavnim osnovnim patentom v EU – vključno s farmacevtskimi in fitofarmaceutskimi sredstvi –, upravičeni do dodatnih varstvenih certifikatov.

EU poudarja pomen ukrepov, ki zagotavljajo enotni značaj blagovne znamke EU in modela EU.

EU opozarja, da začne blagovna znamka EU, če je bila registrirana ali je bila prijava zanjo vložena na podlagi uredbe o blagovni znamki EU pred datumom pristopa nove države članice, od tega datuma v skladu s to uredbo veljati tudi na ozemlju te nove države članice.

EU opozarja, da je izčrpanje pravic v EU/EGP temeljno načelo, na katerem temelji enotni trg in ki ga morajo vse države članice ob pristopu spoštovati.

EU je seznanjena z delno uskladitvijo Albanije na področju **uveljavljanja** pravic intelektualne lastnine. Albanijo poziva, naj izboljša uveljavljanje pravic intelektualne lastnine, zlasti glede števila sodnih postopkov ter inšpekcijskih pregledov in sankcij v zvezi s pravicami industrijske lastnine. Albanijo tudi poziva, naj še izboljša usposabljanje osebja, sodnikov in tožilcev ter okrepi človeške vire.

EU ugotavlja, da je Albanija v zvezi z **bojem proti korupciji na področju pravic intelektualne lastnine** vzpostavila vrsto posebnih protikorupcijskih ukrepov, in poudarja pomen njihovega izvajanja.

7. Poglavje 8 – Politika konkurence

EU ugotavlja, da je, kar zadeva **pravni okvir za politiko konkurence**, protimonopolna politika v veliki meri usklajena s primarnim pravnim redom EU, vendar pa albanska zakonodaja še ni usklajena z vsemi akti. Ugotavlja tudi, da nacionalna zakonodaja še ni bila v celoti usklajena z določbami Direktive (EU) 2019/1 (razen čezmejnih vidikov). V zvezi z možnostjo, da imajo države članice nacionalna pravila o nadzoru koncentracij, EU ugotavlja tudi, da je Albanija v veliki meri usklajena z nadzorom koncentracij, vendar se mora nadalje uskladiti z nekaterimi elementi postopkovnih pravil in mehkim pravom EU. Poleg tega ugotavlja, da je opredelitev državne pomoči v Albaniji na splošno usklajena s pravnim redom EU. Poudarja pa, da pravila Albanije o državni pomoči niso ali so le delno usklajena s pravnim redom EU na vseh področjih, vključno s postopkovnimi pravili, instrumenti za horizontalno in sektorsko pomoč ter instrumenti za posebno pomoč.

Prav tako ugotavlja, da Albanija ni usklajena s pravnim redom EU na področju liberalizacije v zvezi s storitvami splošnega gospodarskega pomena ter veljavnimi pravili o preglednosti. Opozarja, da mora Albanija dokončati zakonodajno usklajevanje s pravnim redom EU v pravnem okviru za politiko varstva konkurence, tudi s primarno in sekundarno zakonodajo.

Kar zadeva **institucionalni okvir in sposobnost izvajanja**, EU izraža zadovoljstvo, da v okviru organizacijske strukture obstaja uveljavljen ter operativno neodvisen in delujoč organ za varstvo konkurence. Poudarja, kako pomembna je popolna zakonodajna uskladitev za zagotovitev neodvisnosti, virov, pooblastil in postopkov organa za varstvo konkurence, da bo mogoče učinkovito izvrševanje. EU ugotavlja, da ima Albanija zadostne upravne zmogljivosti na področju protimonopolne politike in združitev. Poudarja tudi, da mora organ Albanije za varstvo konkurence še naprej krepiti svoje upravne zmogljivosti, predvsem z ustreznim usposabljanjem osebja. Opozarja, da mora Albanija še naprej dosegati dobre rezultate pri izvrševanju na področju konkurence.

Kar zadeva državno pomoč, EU ugotavlja, da ima Albanija komisijo za državno pomoč. Poudarja, da mora Albanija komisijo za državno pomoč preoblikovati v operativno neodvisen organ v smislu stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma (SPS). Poudarja tudi, da so potrebne zadostne zmogljivosti za izvajanje in izvrševanje na področju državne pomoči ter da je treba zato med drugim okrepiti upravne zmogljivosti komisije za državno pomoč. Opozarja, da mora Albanija dosegati dobre rezultate pri izvrševanju na področju državne pomoči, vključno z uskladitvijo obstoječih ukrepov pomoči s pravnim redom EU, tudi na podlagi zavez, sprejetih v skladu s SPS.

EU ugotavlja, da ima Albanija vzpostavljen pravni okvir za **boj proti korupciji na področju politike varstva konkurence**. Organ Albanije za varstvo konkurence poziva, naj vzpostavi zadostne vire za boj proti prikrojevanju razpisnih ponudb, da bi bilo zagotovljeno izvrševanje smernic o javnih naročilih in varstvu konkurence.

8. Poglavje 9 – Finančne storitve

EU ugotavlja, da je Albanija delno usklajena s pravnim redom EU o **bankah in finančnih konglomeratih**. Izraža zadovoljstvo z visoko ravno usklajenosti Albanije glede kapitalskih zahtev. Opozarja pa, da se mora Albanija uskladiti z najnovejšo različico direktive o kapitalskih zahtevah in uredbo o kapitalskih zahtevah. Poudarja, da se mora Albanija uskladiti s pravnim redom EU o bonitetnih zahtevah za investicijska podjetja in finančne konglomerate. Poudarja tudi, da se mora Albanija uskladiti s pravnim redom EU na področju sistemov jamstva za vloge, zlasti glede velikosti in vrst zajetih vlagateljev. Poleg tega ugotavlja, da je glede okvira za sanacijo in reševanje Albanija usklajena s prvo direktivo o sanaciji in reševanju bank ⁽¹⁸⁾. Opozarja pa, da se mora Albanija uskladiti z drugo direktivo o sanaciji in reševanju bank ⁽¹⁹⁾. Nadalje poudarja, da mora Albanija še okrepiti svoje zmogljivosti za nadzor, da bodo upošteevane večje odgovornosti, ki so del pravnega reda EU.

EU je seznanjena z zahtevo Albanije, da bi bila s spremembo člena 2 direktive o kapitalskih zahtevah ⁽²⁰⁾ iz uporabe določb EU o kreditnih institucijah izključena hranilniško-posojilna združenja. Ugotavlja tudi, da hranilniško-posojilna združenja predstavljajo 0,77 % sredstev albanskega bančnega sektorja.

EU je seznanjena z informacijami, ki jih je Albanija predložila v podporo svoji zahtevi. Vendar meni, da bo lahko dokončno stališče glede te zahteve sprejela šele po prejemu podrobnejših informacij o:

- a. kapitalskih zahtevah in sedanjih ravneh nadzora in praksah za hranilniško-posojilna združenja;
- b. naboru produktov, ki jih ponujajo ta združenja;
- c. vrstah strank, ki uporabljajo ta združenja;
- d. področju vpliva teh združenj.

⁽¹⁸⁾ Direktiva 2014/59/EU.

⁽¹⁹⁾ Direktiva (EU) 2019/879.

⁽²⁰⁾ Direktiva 2013/36/EU.

EU ugotavlja, da je Albanija delno usklajena s pravnim redom EU o **zavarovanjih in poklicnih pokojninah**. Ugotavlja tudi, da je Albanija usklajena z režimom solventnosti I. Poudarja pa, da se mora Albanija uskladiti z režimom solventnosti II. Izpostavlja, da mora Albanija dokončati usklajevanje s pravnim redom EU o zavarovanju motornih vozil ⁽²¹⁾. Opozarja, da mora Albanija svojo zakonodajo o distribuciji zavarovalnih produktov uskladiti s pravnim redom EU.

EU ugotavlja, da je Albanija delno usklajena s pravnim redom EU o **infrastrukturi finančnih trgov**. Pozdravlja usklajenost Albanije s pravnim redom EU na področju preglednosti poslov financiranja z vrednostnimi papirji. Poudarja, da se mora Albanija uskladiti z dokončnostjo poravnave in finančnim zavarovanjem. Poudarja, da mora Albanija najpozneje do pristopa izpolniti zahteve iz zadnje različice uredbe o infrastrukturi evropskega trga (EMIR) ⁽²²⁾. Prav tako bo morala izpolniti zahteve iz zadnje različice uredbe o centralnih depotnih družbah (CSDR) ⁽²³⁾.

EU ugotavlja, da je Albanija delno usklajena s pravnim redom EU o **trgih vrednostnih papirjev in investicijskih storitvah**. Pozdravlja visoko raven usklajenosti glede prospektov in upraviteljev alternativnih investicijskih skladov. Seznanjena je tudi z delno usklajenostjo Albanije z MiFID II. ⁽²⁴⁾ EU opozarja, da se mora Albanija uskladiti z MiFIR ⁽²⁵⁾. Albanijo poziva, naj se uskladi z direktivo o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje in direktivo o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov. EU poleg tega ugotavlja, da se mora Albanija uskladiti s pravnim redom EU o hipotekarnih kreditih ⁽²⁶⁾.

EU ugotavlja, da Albanija še ni usklajena s pravnim redom EU o **trajnostnem financiranju**. Albanijo poziva, naj se uskladi z uredbo o taksonomiji ⁽²⁷⁾.

EU izraža zadovoljstvo s posebnimi ukrepi, ki jih je Albanija sprejela za **boj proti korupciji** v glavnih organih, ki se ukvarjajo s finančnimi storitvami, ter z njihovim izvrševanjem s tem povezane zakonodaje. Poudarja, kako pomemben je nadaljnji boj proti korupciji na področju finančnih storitev.

⁽²¹⁾ Direktiva 2009/103/ES.

⁽²²⁾ Uredba (EU) št. 648/2012.

⁽²³⁾ Uredba (EU) št. 909/2014.

⁽²⁴⁾ Direktiva 2014/65/EU.

⁽²⁵⁾ Uredba (EU) št. 600/2014.

⁽²⁶⁾ Direktiva 2014/17/EU.

⁽²⁷⁾ Uredba (EU) 2020/852.

9. Poglavje 28 – Varstvo potrošnikov in zdravja

EU ugotavlja, da je Albanija na področju **varstva potrošnikov** dosegla visoko raven usklajenosti s pravnim redom EU v zvezi s splošno varnostjo proizvodov ter nevarnimi imitacijami. Albanijo poziva, naj se uskladi s pravnim redom EU o sistemu EU Safety Gate in odgovornosti za izdelek. Izpostavlja visoko raven usklajenosti Albanije s pravnim redom EU o trženju finančnih storitev potrošnikom na daljavo, primerljivosti nadomestil, povezanih s plačilnimi računi, zamenjavi plačilnih računov in dostopu do plačilnih računov. Seznanjena je tudi z delno usklajenostjo Albanije s pravnim redom EU o nepoštenih pogojih v potrošniških pogodbah, označevanju cen potrošnikom ponujenih proizvodov, alternativnem reševanju potrošniških sporov, prodaji blaga, nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov, pogodbah časovnega zakupa, dolgoročnih počitniških proizvodov, nadaljnje prodaje in zamenjave, paketnem potovanju, organiziranih počitnicah in izletih ter kreditnih pogodbah.

EU poudarja, da se mora Albanija uskladiti s pravnim redom EU o boljšem izvrševanju in posodobitvi pravil Unije o varstvu potrošnikov, o zastopniških tožbah za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov ter o zavajajočem in primerjalnem oglaševanju. Albanijo poziva, naj se uskladi s pravnim redom EU o nekaterih vidikih pogodb o dobavi digitalne vsebine in digitalnih storitev, pogodbah za prodajo blaga in spodbujanju popravila blaga. Prav tako poudarja, da mora Albanija okrepiti zmogljivosti in dodeliti zadostna sredstva organom, pristojnim za varstvo potrošnikov, ter se uskladiti s pravnim redom EU o sodelovanju med nacionalnimi organi, pristojnimi za varstvo potrošnikov.

EU ugotavlja, da je, kar zadeva **javno zdravje**, zakonodaja Albanije oblikovana tako, da je v celoti usklajena s pravnim redom EU o preprečevanju kajenja in okolju brez tobačnega dima, ki pa ga je zdaj nadomestil pravni red EU o okolju brez tobačnega dima in aerosolov. Albanijo poziva, naj se v zvezi z zdravstvenimi podatki uskladi s standardi EU za interoperabilnost in za varstvo podatkov. Seznanjena je tudi z ravno usklajenosti Albanije s pravnim redom EU o nalezljivih boleznih ter opozarja, da mora Albanija dokončati usklajevanje. Albanijo poziva tudi k uskladitvi s pravnim redom EU o avdiovizualnih medijskih storitvah.

Albanijo opozarja, da se mora uskladiti s pravnim redom EU o proizvodnji, predstavitvi in prodaji tobačnih in povezanih izdelkov, oglaševanju tobačnih izdelkov ter z vsem drugim pravnim redom EU o nadzoru nad tobakom. Poleg tega ugotavlja, da je Albanija delno usklajena s pravnim redom EU o zdravilih za uporabo v humani medicini (vključno s kliničnim preskušanjem, dobrimi proizvodnimi in distribucijskimi praksami ter zahtevami za veletrgovce) ter o krvi, tkivih in celicah ter kar zadeva ustrezno pripravo na začetek veljavnosti Uredbe (EU) 2024/1938 o snoveh človeškega izvora, pa tudi o mentalnem zdravju in o pravicah pacientov pri čezmejnem zdravstvenem varstvu. Poudarja, da mora Albanija dokončati usklajevanje na teh področjih ter se uskladiti tudi s pravnim redom EU o zdravilih sirotah, zdravilih za pediatrično uporabo, zdravilih za napredno zdravljenje in zdravilih za uporabo v veterinarski medicini. Poudarja tudi, da je treba dovoljenja za zdravila za humano in veterinarsko uporabo, izdana pred pristopom, nadgraditi, da bodo dosegala stopnjo kakovosti, učinkovitosti in varnosti, skladno z ustreznim pravnim redom EU. Albanijo poleg tega poziva, naj izboljša zdravje ranljivih skupin prebivalstva in jim zagotovi enak dostop do kakovostnih zdravstvenih storitev. Prav tako jo poziva, naj okrepi upravne in tehnične zmogljivosti na področju javnega zdravja, tudi na področjih, ki se ukvarjajo s preprečevanjem zlorabe drog, prehrano, škodljivim uživanjem alkohola, preprečevanjem poškodb in spodbujanjem varnosti.

EU je seznanjena, da Albanija zahteva triletno prehodno obdobje po pristopu k Evropski uniji do 31. decembra 2033 za izpolnitev zahtev iz Direktive 2001/83/ES za pridobitev dovoljenja za promet, proizvodnjo, distribucijo in farmakovigilanco zdravil za uporabo v humani medicini v Evropski uniji. Ugotavlja pa, da takega prehodnega obdobja ne zahteva za zdravila za uporabo v veterinarski medicini.

EU opozarja, da sta skladnost s pravnim redom EU na področju zdravil in njihova razpoložljivost pomembna za zagotavljanje varnosti zdravja ljudi v EU. Poleg tega ugotavlja, da se zahteva Albanije ne nanaša le na zahteve za pridobitev dovoljenja, temveč tudi na druge vidike, ki jih ureja pravo EU o zdravilih, vključno s farmakovigilanco.

Nadalje opozarja, da nobeno prehodno obdobje ne bi smelo ogroziti varnosti zdravil, ki so na voljo v drugih državah članicah EU, in da je treba upoštevati ustrezna jamstva, kot je izključitev neskladnih zdravil iz vzajemnega priznavanja v drugih državah članicah EU. Da bi lahko v celoti ocenila to zahtevo in njen obseg, EU poziva Albanijo, naj zagotovi dodatne informacije o:

- a. ocenjenem učinku na albansko farmacevtsko industrijo;
- b. številu zdravil, ki so:
 - i. registrirana v Albaniji, vendar ne odobrena v EU;
 - ii. registrirana v Albaniji in odobrena v EU v skladu s centraliziranim postopkom;
 - iii. registrirana v Albaniji in odobrena v skladu z enim od nacionalnih postopkov za izdajo dovoljenj držav članic (tudi številke iz dinamičnega scenarija – pričakovane številke ob pristopu, če je mogoče);
- c. kar zadeva prilagoditev nacionalne registracije zdravil zahtevam za dovoljenja EU za promet, je treba zagotoviti informacije o tem, kako se je pri oceni učinka na albansko industrijo in nacionalno upravo upoštevala različna raven kompleksnosti različnih načinov izdaje dovoljenj v skladu s pravnim redom EU;

- d. zagotavljanju kritičnih zdravil bolnikom v Albaniji in sedanji EU;
- e. obsegu, v katerem je sestava domačih zdravil in zdravil s poreklom izven EU, ki so trenutno odobrena za dajanje na albanski trg, enaka sestavi zdravil, ki jih je Komisija odobrila za dajanje na enotni trg EU;
- f. postopkih in trgu Albanije za zdravila za uporabo v veterinarski medicini, pri katerih mora biti Albanija usklajena z ustreznim pravnim redom EU in za katera morajo biti dovoljenja skladna z navedenim pravnim redom.

EU z zadovoljstvom ugotavlja, da ima Albanija vzpostavljen institucionalni okvir za **boj proti korupciji** na področju varstva potrošnikov in zdravja, ter pričakuje, da bo na teh področjih zagotovila visoko raven integritete.

* * *

Glede na trenutno stanje pripravljenosti in pod pogojem, da se bo Albanija še naprej uspešno usklajevala s pravnim redom EU, ki je zajet v naslednjih poglavjih, in ga tudi izvajala, EU ugotavlja, da se ta poglavja lahko začasno zaprejo šele potem, ko bodo po mnenju EU izpolnjena naslednja merila:

Poglavje 1 – Prosti pretok blaga

- Albanija doseže višjo raven usklajenosti s sprejetjem klavzul o vzajemnem priznavanju ter potrebnimi spremembami notranje zakonodaje in upravnih praks, s čimer izpolni obveznosti, ki izhajajo iz členov 34 do 36 PDEU.
- Uskladi se s pravnim redom EU glede horizontalne zakonodaje o izdelkih in poviša raven usklajenosti s pravnim redom EU za izdelke iz tega poglavja, zlasti v sektorjih, v katerih je usklajenost do zdaj nezadostna ali omejena.

- Albanija dokaže, da ima zadostne upravne zmogljivosti z visokimi standardi integritete, da bo do pristopa pravilno izvajala in izvrševala zakonodajo na vseh horizontalnih področjih, ki vplivajo na prosti pretok blaga (vključno s standardizacijo, akreditacijo, meroslovjem, ugotavljanjem skladnosti in tržnim nadzorom), pa tudi pravni red EU iz tega poglavja.

Poglavje 2 – Prosto gibanje delavcev

- Albanija dokaže, da ima zadostne strukture in zmogljivosti za izvrševanje, da bo lahko do pristopa v celoti izvajala pravni red EU o prostem gibanju delavcev.

Poglavje 3 – Pravica do ustanavljanja in svoboda opravljanja storitev

- Albanija sprejme in Evropski komisiji predloži seznam reguliranih poklicev v smislu ustreznega pravnega reda EU, v katerem so opredeljene dejavnosti v okviru vsakega poklica ter je utemeljeno, zakaj je poklic reguliran.
- Albanija študijske programe, v okviru katerih se pridobivajo kvalifikacije za regulirane poklice, uskladi z minimalnimi zahtevami usposobljenosti iz Direktive 2005/36/ES in njenih ustreznih sprememb.
- Albanija uskladi horizontalne predpise o storitvah z vključitvijo direktive o storitvah ⁽²⁸⁾ in dokaže nadaljnji napredek pri usklajevanju sektorske zakonodaje ter s tem povezani upravni zmogljivosti.
- Albanija se uskladi s pravnim redom EU ter razveljavi zahteve glede državljanstva za dostop do in opravljanje storitvenih dejavnosti, razen zahtev glede državljanstva, ki so utemeljene in sorazmerne v skladu s členom 51 PDEU. Te spremembe je treba začeti uporabljati najpozneje do datuma pristopa.

⁽²⁸⁾ Direktiva 2006/123/ES.

Poglavje 4 – Prosti pretok kapitala

- Albanija se uskladi s pravnim redom EU glede pretoka kapitala in dokaže, da bo do pristopa sposobna, da ga v celoti izvaja, pri čemer zagotovi, da so vse preostale omejitve odpravljene.
- Albanija se uskladi s pravnim redom EU na področju plačil, zlasti kar zadeva plačilne storitve na notranjem trgu (direktiva o plačilnih storitvah, kakor je bila spremenjena), čezmejna plačila in pravni red EU v zvezi z enotnim evropskim plačilnim območjem⁽²⁹⁾, ter dokaže, da bo do pristopa sposobna, da ga v celoti izvaja.
- Albanija se uskladi s pravnim redom EU na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma (zlasti direktivo o preprečevanju pranja denarja, uredbo o preprečevanju pranja denarja in uredbo o prenosu sredstev, kakor je bila spremenjena). Dokaže, da ima zadostne upravne zmogljivosti za pravilno izvajanje in izvrševanje zadevne zakonodaje in obveznosti o preprečevanju pranja denarja/financiranja terorizma, ter dokaže opazen napredek v smeri dobrih rezultatov na tem področju. Dokaže, da bo pripravljena, da v celoti izpolnjuje pravni red EU od dneva pristopa.

Poglavje 6 – Pravo družb

- Albanija svojo zakonodajo uskladi s splošnimi določbami pravnega reda EU o pravu družb ter ustanavljanju in delovanju delniških družb, domačih združitvah in delitvah ter čezmejnih preoblikovanjih, združitvah in delitvah.
- Albanija svojo zakonodajo uskladi z direktivo o pravicah delničarjev, kakor je bila spremenjena⁽³⁰⁾, in direktivo o ponudbah za prevzem, ter zagotavlja, da bo sposobna, da od datuma pristopa izvaja direktivo o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti⁽³¹⁾.

⁽²⁹⁾ Uredba (EU) št. 260/2012.

⁽³⁰⁾ Direktiva (EU) 2017/828.

⁽³¹⁾ Direktiva (EU) 2024/1760.

- Albanija svoj zakon o kapitalskih trgih in ustrezno izvedbeno zakonodajo uskladi s pravnim redom EU, ki vključuje najnovejšo različico direktive o preglednosti⁽³²⁾, poleg tega pa svojo ureditev finančnega poročanja, vključno z izvedbeno zakonodajo, uskladi s pravnim redom EU, ki vključuje računovodsko direktivo⁽³³⁾, kakor je bila spremenjena ⁽³⁴⁾.
- Albanija svojo zakonodajo o obveznih revizijah, vključno z izvedbeno zakonodajo, uskladi z najnovejšo različico direktive o revizijah. Pri organizaciji sistema nadzora javnih revizij bi bilo treba posebej poskrbeti za to, da zagotavljanje kakovosti, preiskave in sankcije v zvezi z obveznimi revizijami, zlasti za subjekte javnega interesa, izvaja pristojni organ, odgovoren za revizijski nadzor.

Poglavje 7 – Pravo intelektualne lastnine

- Albanija uvede vse potrebne zakonodajne spremembe, da bo od datuma pristopa zagotovljeno izčrpanje pravic na ravni EU/EGP na vseh področjih.
- Svojo zakonodajo uskladi s pravnim redom EU o pravicah intelektualne lastnine, zlasti avtorski in sorodnih pravicah, pravicah industrijske lastnine in uveljavljanju pravic intelektualne lastnine.
- Albanija zagotavlja zadostno upravno zmogljivost za registracijo pravic intelektualne lastnine ter dosega zadovoljive rezultate pri njihovem učinkovitem izvrševanju s strani ustreznih upravnih organov ter v okviru civilnega in, če je ustrezno, kazenskega pravosodja.

Poglavje 8 – Politika konkurence

- Albanija se uskladi s pravnim redom EU iz poglavja o politiki konkurence.
- Vzpostavi zadostne upravne in pravosodne zmogljivosti na področju protimonopolne politike, združitev in nadzora državne pomoči, tudi z zagotavljanjem operativne neodvisnosti komisije za državno pomoč.

⁽³²⁾ Direktiva 2004/109/ES.

⁽³³⁾ Direktiva 2013/34/EU.

⁽³⁴⁾ Z direktivo glede posameznih držav, direktivo o poročanju podjetij o trajnostnosti in direktivo v zvezi z merili velikosti (Direktivo (EU) 2023/2775).

- Doseže dobre rezultate pri izvrševanju na področju protimonopolne politike in združitvev, tudi pri učinkovitem in uspešnem upravnem in pravosodnem nadaljnjem ukrepanju glede kršitev, po potrebi tudi z uvedbo odvrčalnih sankcij.
- Dobre rezultate doseže na področju nadzora državne pomoči, tudi glede predhodnega priglašanja pomoči, in sicer z ocenjevanjem in učinkovitim usklajevanjem ukrepov in programov pomoči s pravnim redom EU, ter učinkovitega in uspešnega upravnega in pravosodnega nadaljnega ukrepanja, tudi z izterjavo nezakonite in nezdržljive pomoči, če je to ustrezno.

Poglavje 9 – Finančne storitve

- Albanija doseže višjo raven usklajenosti s pravnim redom EU na področju bančništva in finančnih konglomeratov, zlasti v zvezi s kapitalskimi zahtevami, nadzorom finančnih konglomeratov, zaščito vlog ter reorganizacijo in prenehanjem kreditnih institucij, in dokaže, da se je sposobna v celoti uskladiti s pravnim redom EU pred pristopom ter ga izvajati in izvrševati od dneva pristopa.
- Albanija doseže višjo raven usklajenosti s pravnim redom EU na področju zavarovanja (vključno z direktivo Solventnost II) in poklicnih pokojnin, zlasti v zvezi z življenjskim zavarovanjem, pozavarovanjem, distribucijo zavarovalnih produktov in zavarovanjem avtomobilske odgovornosti, ter dokaže, da bo od dneva pristopa pripravljena na izvajanje pravnega reda EU.
- Albanija doseže višjo raven usklajenosti s pravnim redom EU na področju infrastrukture finančnih trgov, vključno s kliringom in poravnavo, zlasti kar zadeva dokončnost poravnave in dogovore o finančnem zavarovanju, ter na področju trgov vrednostnih papirjev, investicijskih storitev in upravljanja naložb, zlasti kar zadeva okvir za trge finančnih instrumentov, prospekte, preglednost in zlorabo trga, ter glede upravljanja naložb, in dokaže, da bo od dneva pristopa pripravljena na izvajanje pravnega reda EU.

- Albanija doseže višjo raven usklajenosti s pravnim redom EU na področju digitalnih financ, zlasti kar zadeva operativno odpornost in kriptosredstva, ter dokaže, da bo od dneva pristopa pripravljena na izvajanje pravnega reda EU na področju digitalnih financ in trajnostnega financiranja.
- Albanija dokaže trdnost in neodvisnost regulativnih in nadzornih institucij z visokimi standardi integritete – v skladu z zahtevami različnih sektorskih zakonodaj – z zadostno upravno zmogljivostjo za izvajanje in izvrševanje pravnega reda EU na področju finančnih storitev.

Poglavje 28 – Varstvo potrošnikov in zdravja

- Albanija doseže višjo raven usklajenosti s pravnim redom EU na področju splošne varnosti proizvodov in varstva potrošnikov (vključno s pravnim redom EU o zasebnem izvrševanju, jamstvih in digitalnih vsebinah), ki zagotavlja varstvo interesov potrošnikov, njihovo varnost, krepitev zmogljivosti njihovih potrošniških organizacij, učinkovito izvrševanje in pravico do pravnega varstva. Dokaže, da ima zadostne upravne strukture z visokimi standardi integritete in zmogljivostmi za izvrševanje, vključno s potrebno ravno neodvisnosti, tako da jih bo lahko do dneva pristopa pravilno izvajala.
- Albanija doseže višjo stopnjo usklajenosti z zakonodajo EU in mednarodnimi obveznostmi na področju nadzora tobaka ter jih celovito in ustrezno izvaja in izvršuje.
- Albanija se uskladi s pravnim redom EU o pravicah pacientov na področju čezmejnega zdravstvenega varstva, snoveh človeškega izvora, zdravilnih za humano in veterinarsko uporabo, kozmetičnih izdelkih in medicinskih pripomočkov, doseže višjo raven usklajenosti z vsem drugim pravnim redom EU na področju javnega zdravja in dokaže, da ima potrebne ravni upravne zmogljivosti in integritete, vključno z vzdržnim sistemom/organom nadzora, za pravilno izvajanje in izvrševanje pravnega reda EU na področju javnega zdravja na vseh teh področjih.

Spremljanje napredka pri usklajevanju s pravnim redom EU in ustreznimi evropskimi standardi ter njihovem izvajanju se bo nadaljevalo med pogajanj. EU poudarja, da bo posebno pozornost namenila spremljanju vseh navedenih posameznih zadev, da bi zagotovili ustrezno upravno zmogljivost Albanije, njeno zmogljivost za dokončno uskladitev s pravnim redom EU na vseh področjih iz tega sklopa ter nadaljnji napredek pri njegovem izvajanju in izvrševanju. Posebno pozornost je treba nameniti povezavam med tem in drugimi pogajalskimi sklopi. Končna ocena skladnosti albanske zakonodaje s pravnim redom EU in ustreznimi evropskimi standardi ter sposobnosti te države za izvajanje bo možna šele v poznejši fazi pogajanj. EU poziva Albanijo, da Stabilizacijsko-pridružitvenemu svetu poleg vseh informacij, ki jih lahko EU zahteva za pogajanja o tem sklopu in ki jih je treba predložiti na konferenci, redno pošilja podrobne pisne informacije o napredku pri izvajanju pravnega reda EU.

Glede na navedeno bo morala konferenca ponovno obravnavati ta sklop, ko bo primerno.

EU tudi opozarja, da utegnejo biti med 28. februarjem 2025 in zaključkom pogajanj sprejeti novi akti pravnega reda EU.